

§ 10**Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikrafträdande av ny socialtjänstlag**

ALD 2025/19

Beslut

Förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny socialtjänstlag i enlighet med förslag i proposition 2024/25:89 föreslår äldreförvaltningen att:

1. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom stadsdelsnämnderna i Stockholms stad under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026 får tillhandahålla insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet på det sätt som de ges idag utan individuell behovsprövning.
2. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026.
3. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige ger äldrenämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för äldrenämnden KFS 2024:21, i uppdrag att till kommunfullmäktige:
 - a) föreslå vilka insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden från och med den 1 november 2026 samt eventuella villkor som ska gälla för insatserna,
 - b) utreda och föreslå eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna i punkt 3 a.
4. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige ger äldrenämnden och stadsdelsnämnderna, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för äldrenämnden, KFS 2024:21, och inom de ansvarsområden som anges i reglementet för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i äldrenämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges efter individuell behovsprövning är lämpliga att

tillhandahålla utan individuell behovsprövning.

5. Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att äldrenämnden till kommunfullmäktige ska återrapportera uppdragen som anges i punkterna 3 och 4 senast den 30 september 2026.
6. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Sammanfattning av ärendet

I slutbetänkandet Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) föreslås en ny socialtjänstlag. I propositionen En förebyggande socialtjänstlag - för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (prop. 2024/25:89) föreslås att den nya socialtjänstlagen ska träda i kraft den 1 juli 2025.

Förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny lag enligt prop. 2024/25:89 kommer den nya socialtjänstlagen innebära en rad förändringar för stadens socialtjänstverksamheter.

En av de stora förändringarna som föreslås innebär att socialnämnden ges möjlighet att erbjuda insatser på två sätt, efter individuell behovsprövning och utan individuell behovsprövning. Insatser som ges utan individuell behovsprövning kan vara öppna för alla eller riktade mot specifika målgrupper eller viss problematik. Dock krävs alltid individuell behovsprövning när det gäller insatser för ekonomiska behov. Vidare föreslås förändringar gällande skyldigheten att dokumentera vid genomförande av insatser. Dokumentationskyldigheten föreslås att utvidgas och som huvudregel gälla vid genomförande av alla insatser, även för de utan individuell behovsprövning. Två undantag från skyldigheten att dokumentera föreslås. Det första innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behöver dokumenteras vid rådgivning. Det andra undantaget innebär att socialnämnden kan, när det föreligger särskilda skäl, besluta om att uppgifter som kan

röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid en insats som ges utan individuell behovsprövning.

Omställningsarbetet inför ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst sedan 2024. En inventering av de så kallade öppna insatser som ges idag har genomförts under 2024 och arbetet med att utreda i vilken form insatserna ska tillhandahållas framåt i enlighet med ny socialtjänstlag kommer att fortsätta under 2025.

Äldreförvaltningen och socialförvaltningen understryker vikten av att stadens omställning sker gemensamt med stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret och i nära dialog med andra aktörer så som Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner. Socialstyrelsens vägledning är viktig för att staden ska kunna nå lagens intentioner om en förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst som på sikt kan bidra till ett minskat behov av individuella insatser.

Äldrenämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom stadsdelsnämnderna under en omställningsperiod, från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026, får tillhandahålla insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet i den form som de ges idag utan individuell behovsprövning, samt att insatserna på grund av särskilda skäl undantas från kravet om dokumentation vad gäller uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

Äldrenämnden föreslår vidare att kommunfullmäktige ger äldrenämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för äldrenämnden KFS 2024:21, i uppdrag att utreda vilka insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden efter omställningsperioden samt utreda eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna.

Därtill föreslås att kommunfullmäktige ger äldrenämnden och stadsdelsnämnderna inom de ansvarsområden som anges i reglementet för äldrenämnden, KFS 2024:21, och inom de ansvarsområden som anges i reglementet för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i äldrenämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden, samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Äldrenämnden föreslås återrapportera uppdragen till kommunfullmäktige senast den 30 september 2026.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/19-1 (Godkänd - R 2) ALD 2025/19 Tjänsteutlåtande
- ALD 2025/19-1.1 Bilaga 1 Insatsbilaga